Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto

HE 157/2017 vp / Laki avaruustoiminnasta ym.

[HE sisältää myös ehdotukset:
- yleissopimus avaruuteen lähetettyjen esineiden rekisteröinnistä
- laki löytötavaralain 2 §:n muuttamisesta]

Liikenne- ja viestintävaliokunta 17.11.2017 klo 11:15

Matti Tupamäki

Vastuullinen liikenne.
Yhteinen asia.

Tarve avaruustoimintaa koskevalle laille

- **Voimassa olevassa laissa ei ole säännöksiä**:
  - avaruusesineiden lähettämisestä
  - avaruustoiminnan turvallisesta harjoittamisesta
- Avaruustoimintaan liittyviä liikenne- ja turvallisuusasioita ei voida varmistaa ilman asianmukaista sääntelyä
- **Liikenteen turvallisuusvirasto puoltaa avaruustoimintaa koskevan lain säätämistä**

Avaruus- ja ilmailutoiminnan yhteensovittaminen

- Välttämätöntä onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

- Vain globaalitasolla tapahtuva yhteensovittaminen voi toimia

- Yhteensovittaminen on **vasta alkamassa** YK:n toimielimissä
  - Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestö (ICAO)
  - YK:n avaruusasioiden toimisto (UNOOSA)
    - Ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä valvova komitea (COPUOS)

Avaruuslain soveltamisala

- Lakiehdotuksen **1 § 2 mom. 1 kohta** avaruuslakia sovellettaisiin Suomeen rekisteröidyssä aluksessa harjoitettuun avaruustoimintaan

  ~ toimintaan, jota harjoitetaan suomalaisesta vesi- tai ilma-alukse**sta** käsin

- **1 § 3 mom.** ilmatilassa liikkuvaan avaruusesineeseen sovellettaisiin soveltuvin osin siviili-ilmailua koskevia säännöksiä
  - Laajemmin kuin lakiehdotuksen 9 § 2 momentti, jossa viittaussäännös lentoturvallisuudelle vaaraa aiheuttavaan toimintaan
  - Rajaa ulos valtaosan ilmailunormeista, jotka koskevat vain toimintaa lentokoneilla. Avaruusesineet eivät määritelmällisesti ole lentokoneita
  - Selkeyttäisi niiden laitteiden asemaa, jotka lentävät nykyisten lento-korkeuksien yläpuolella mutta varsinaisen ulkoavaruuden alapuolella

Toimivaltainen viranomainen

- Lakiehdotuksen **2 §** mukaan avaruuslain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluisivat **työ- ja elinkeinoministeriölle**

- Ilmailutoiminnan ja avaruuslain mukaisen toiminnan yhteensovittamisesta ei ole säädetty

- **Liikenteen turvallisuusvirasto** katsoo, että avaruustoimintaan liittyvissä **ilmailuasioissa** toimivalta säilyy ilmailuviranomaisella
  - Kansainvälisillä foorumeilla (ICAO, COPUOS, UNOOSA)
  - Eurooppalaisilla foorumeilla
  - Suomessa

Avaruustoiminnan turvallinen harjoittaminen

- Lakiehdotuksen **9 § 1 mom.** mukaan avaruustoiminnasta ei saa aiheutua vaaraa ihmisille tai omaisuudelle eikä yleiselle turvallisuudelle

- Turvallisuuskriittisessä kansainvälisessä toiminnassa on tärkeää pitää Suomen normisto kansainvälisen kehityksen tahdissa

- Ajan tasalla pysymistä edistäisi **9 § 3 mom.** mahdollisuus antaa asetuksella tarkempia säännöksiä avaruustoiminnan turvallisesta harjoittamisesta ja turvallisuuteen vaikuttavien laitteiden ja toimintojen sekä henkilöstön osaamisen ja kokemuksen vähimmäisvaatimuksista

Lentoturvallisuuden varmistaminen

- Lakiehdotuksen **9 § 2 momentissa** viittaus **lentoturvallisuudelle vaaraa aiheuttavaa toimintaa** koskevaan ilmailulain 159 §:ään
  - Avaruus- ja lentotoiminnan **yhteensovittaminen toteutettaisiin ilmatilan hallintaa** koskevien säädösten ja määräysten mukaisesti
- Säännös on tärkeä siviili-ilmailun turvallisuuden varmistamiseksi

- - - -